Dosarul nr.2ac-11/2025 I instanță
Nr. PIGD 2-24121636-05-2ac-08052025 judecător Hudoba Valeri
judecătoria Comrat
sediul Central

D E C I Z I E

28 noiembrie 2025 **mun. Comrat**

Completul de judecată al Curții de Apel Sud
în componența:
președintele completului, judecătorul Mironov Andrei
judecătorii Colev Grigori și Gorlenco Inga

examinând în procedură scrisă, în ordine de apel, apelul declarat de avocatul Radu Dumneanu în interesele SRL «POLICONTRACT» împotriva hotărârii judecătoriei Comrat, sediul Central din 07 februarie 2025, adoptată pe cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL «POLICONTRACT» împotriva SA «TOMAI-VINEX» cu privire la încasarea datoriei și cheltuielile de judecată,

audiind raportul judecătorului Mironov Andrei asupra cauzei și esenței apelului și analizând materialele cauzei,

A C O N S T A T A T:

În fapt.

La data de 28 octombrie 2024, avocatul Dumneanu Radu acţionând în interesele reclamantului SRL «POLICONTRACT», s-a adresat în instanța de fond solicitând încasarea de la SA «TOMAI-VINEX» a datoriei în sumă de 12248,83 lei, și a cheltuielilor judiciare în sumă de 940 lei. (f.d.2-4)

La data de 08 noiembrie 2024, avocatul Dumneanu Radu în interesele reclamantului SRL «POLICONTRACT», înaintează cerere de concretizare a

pretenţiilor prin care solicită încasare din contul pârâtului SA «TOMAI-VINEX» în beneficiul reclamantului SRL „Policontract” a sumei de 7778,67 lei, cu titlu de datorie şi suma de 589 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. (f.d.27-29)

În motivarea acţiunii reclamantul a invocat că, având la bază relațiile comerciale între părți, la data de 07.02.2024 SRL «POLICONTRACT» a livrat în adresa SA «TOMAI-VINEX» marfă în valoare de 54400 lei, fapt care se confirmă prin factura fiscală seria și număr AAR7908500 din aceiași dată.

Indică că, din considerentul că datoria respectivă nu a fost achitată în mod integral în termen, constituind echivalentul a 20027,50 lei, iar în rezultatul solicitărilor verbale repetate de a fi stinsă, reprezentanții pârâtului nu au reacționat, a determinat reclamantul să angajeze la data de 11.10.2024 serviciile avocatului și pe cale de consecință să fie expediată o somație scrisă pentru soluționarea litigiului iscat.

Prin somația din 12.10.2024, cu trimitere la dispoziția art. 861 alin. (2) Cod civil, potrivit căreia, dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii din partea creditorului și a prevederilor art. 875 alin. (6) Cod civil, prin care în mod expres se prevede că, în cazul obligației pecuniare, indiferent de imputația indicată de debitor, plata efectuată se va imputa, în primul rând, cheltuielilor, în al doilea rând, dobânzii și altor prestații și, la urmă, suma de bază (capitalului), dacă creditorul nu face o imputație diferită, astfel indică că s-a solicitat debitorului să compenseze creditorului cheltuielile suportate în valoare de 6000 lei pentru serviciile avocatului și a dobânzii de întârziere în valoare de 1760,17 lei și să achite datoria restantă de 20027,50 lei (în *conținutul somației fiind expusă inițial valoarea datoriei, dar în text fiind admisă o eroare la indicarea sumei acesteia, prin utilizarea inclusiv a sumei de 27027,50 lei).*

Indică că, potrivit datelor de pe pagina electronică a Poștei Moldovei, compartimentul trimitere poștală, corespondența a fost recepționată de către SA «TOMAI-VINEX» la data de 16.10.2024, fapt confirmat inclusiv prin avizul de recepție.

La data de 17.10.2024 SA «TOMAI-VINEX» a transferat către SRL «POLICONTRACT» suma de 20027,50 lei, făcând abstracție de solicitările creditorului cu privire la achitarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de asistență juridică.

Susţine că, în așa mod, având la bază imputația plăților, potrivit dispoziției art. 875 alin. (6) Cod civil, în cazul obligației pecuniare, indiferent de imputația indicată de debitor, plățile efectuate de către debitor s-au imputat cheltuielilor suportate de 6000 lei pentru onorariul avocatului și sumei de 18,50 lei, pentru serviciile poștale, precum și pentru suma de 1760,17 lei, care reprezenta dobânda de întârziere calculată până la dala de 12.10.2024.

Astfel invocă că, având la bază circumstanțele expuse, precum și faptul că, suma care urma să fie achitată de către pârât constituie echivalentul a 27805,67 lei *(20027,50 lei + (6000,00 lei+18,5 lei+1760,17 lei)),* ca rezultat al achitării la data de 17.10.2024 a sumei de 20027,50 lei, la moment datoria SA «TOMAI-VINEX» față de SRL «POLICONTRACT» constituie echivalentul a 7778,67 lei.

Indică reclamantul că, în legătură cu apariția obligațiilor SA «TOMAI-VINEX» sub formă de dobândă de întârziere pentru neexecutarea în termen a obligațiilor și, pe cale de consecință al necesității compensării cheltuielilor reclamantului, urmează a fi invocate prevederile art. 861 alin. (2) Cod civil, potrivit căreia, dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligației, debitorul trebuie să execute obligația în termen de 7 zile din momentul primirii facturii din partea creditorului și a prevederilor art. 875 alin. (6) Cod civil, prin care, în mod expres se prevede că, în cazul obligației pecuniare, indiferent de imputația indicată de debitor, plata efectuată se va imputa, în primul rând, cheltuielilor, în al doilea rând dobânzii și altor prestații și, la urmă, sumei de bază (capitalului), dacă creditorul nu face o imputație diferită, cu mențiunea că, potrivit art. 19 Cod civil, se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului încălcat (daună reală).

Astfel, susţine reclamantul că, având la bază faptul neachitării de către debitor a datoriei scadente, consideră că se impune încasarea din contul pârâtului a datoriei în valoare de 7778,67 lei.

Indică că, cheltuielile de judecată, urmează a fi compensate din contul pârâtului, în conformitate cu prevederile art. 19 alin. (2) Cod civil și art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, potrivit căruia instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată.

Astfel susţine că, în conformitate cu prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, se impune compensarea cheltuielilor de judecată suportate de

reclamant, adică încasarea din contul pârâtului a taxei de stat în valoare de 389 lei *(având la bază erorile de calcul admise, inițial fiind achitată taxa de stat in valoare de 740 lei)* și a taxei de timbru în valoare de 200 lei, în total suma de 589 lei.

Soluția primei instanțe.

La data de 07 februarie 2025 a fost emisă hotărârea judecătoriei Comrat, sediul Central prin care, s-a respins ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de SRL «POLICONTRACT» împotriva lui SA «TOMAI-VINEX», cu privire la încasarea sumei de 7 778,67 lei, cu titlu de datorie și 589 lei, cu titlu de cheltuielile de judecată. (f.d.57, 61-64)

Argumentele apelantului înaintate prin cererea de apel.

La data de 26 februarie 2025, ***avocatul Dumneanu Radu în interesele SRL „Policontract”***, ne fiind de acord cu hotărârea instanței de fond, a înaintat apel nemotivat asupra acesteia, iar ulterior la data de 04 iunie 2025 a depus apel motivat prin care a solicitat: admiterea cererii de apel, anularea hotărârii primei instanțe, rejudecarea cauzei și admiterea integrală a cererii de chemare în judecată cu dispunerea încasării în folosul SRL „Policontract” din contul SA „Tomai-Vinex” a datoriei restante în valoare de 7778,67 lei și cheltuielilor de judecată. (f.d.59, 82-85)

În motivarea apelului înaintat, s-a indicat că, hotărârea instanței de fond este eronată, bazându-se pe o interpretare greșită a legii și o apreciere incompletă a probelor.

Menționează că, referitor la interpretarea eronată a dispoziției art. 861 alin. (2) Cod civil și a obligațiilor juridice care apar odată cu emiterea de către vânzător și acceptarea de către cumpărător a facturii fiscale, - instanța de fond a respins pretențiile invocate în cererea de chemare în judecată, motivând că cerința de bază a acțiunii privind încasarea dobânzii de întârziere ar fi nefondată, deducând implicit că obligația de plată nu era scadentă în termenul invocat. Această concluzie este contrazisă flagrant de dispozițiile legale și de practica judiciară.

Susține că, factura fiscală seria și număr AAR7908500 din 07.02.2024, emisă de SRL „Policontract” către SA „Tomai-Vinex”, constituie prin excelență o „factură” în sensul acestei dispoziții legale. Argumentul pârâtului și al instanței de fond, că „factura” ar avea același sens cu termenul de „счёт-фактура” (factură de plată) și nu ar genera o obligație de plată în termen, este o eroare gravă de interpretare.

Indică că, factura fiscală este, prin definiție, un document oficial, care impune drepturi și obligații nu doar cumpărătorului, dar și vânzătorului, un document primar obligatoriu emis la livrarea mărfurilor/serviciilor, care atestă existența unei creanțe și, în mod implicit, a obligației de plată. A reduce sensul termenului de factură utilizat facturii fiscale la un simplu „document contabil comercial fără caracter obligatoriu" reprezintă o ignorare a regimului său legal special și a funcției sale economice și fiscale.

Astfel, susține că în lipsa unui termen de plată expres stipulat în contract, recepționarea facturii fiscale de către SA „Tomai-Vinex" la data de 07.02.2024 a generat obligația de plată în termen de 7 zile, adică până la data de 14.02.2024. Neachitarea integrală a sumei de 54400 lei până la această dată a determinat intrarea în întârziere a debitorului.

Menționează că, aici este important să se țină cont și de faptul că în baza facturii fiscale menționate, vânzătorul a calculat și achitat la bufet TVA și impozitul pe venit, respectiv este inadmisibil să se considere că aceasta nu ar produce efecte pentru cumpărător, ori sumele achitate în calitate de impozite, la fel, rezultă din acest document contabil obligatoriu, inclusiv pentru părți.

Indică că, s-a ignorat faptul punerii în întârziere prin somație, ori, chiar dacă s-ar admite, că termenul de 7 zile, stabilit de art. 861 alin. (2) Cod civil nu s-ar fi aplicat direct prin factura fiscală (ceea ce este contrar legii), debitorul a fost, în mod cert, pus în întârziere prin somația din 12.10.2024, sau, această somație a fost primită de SA „Tomai-Vinex" la data de 16.10.2024. Astfel, potrivit art. 861 alin. (2) Cod civil, o „*cerere echivalentă din partea creditorului*" declanșează termenul de 7 zile, implicit, somația îndeplinește pe deplin această condiție, fiind o cerere clară de executare.

Susține că, referitor la aplicarea incorectă a dispoziției art. 875 alin. (6) Cod civil privind imputația plăților, - instanța de fond a ignorat complet dispozițiile imperative ale dispoziției articolului vizat, care stipulează o ordine legală de imputație a plăților în cazul obligațiilor pecuniare: „indiferent de imputația indicată de debitor, plata efectuată se va imputa, în primul rând, cheltuielilor, în al doilea rând, dobânzii și altor prestații și, la urmă, sumei de bază (capitalului), dacă creditorul nu face o imputație diferită.

Menționează că, la data de 17.10.2024, SA „Tomai-Vinex" a transferat suma de 20027,50 lei. La acel moment, SRL „Policontract" suportase deja cheltuieli de asistență juridică de 6000 lei (onorariul avocatului) și 18,50 lei pentru serviciile

poștale (total cheltuieli 6018,50 lei), iar datoria principală generase deja dobândă de întârziere în valoare de 1760,17 lei.

Mai indică că, datoria restantă de capital la data de 17.10.2024 era de 54400 lei – 34372,50 lei (prima tranșă) – 12248,83 lei (tranșa din 17.10.2024 imputată capitalului) = 7778,67 lei. Instanța de fond a ignorat această imputație legală, validând practic imputația arbitrară a debitorului, ceea ce consideră că este contrar legii.

Referitor la respingerea nejustificată a pretențiilor privind dobânda de întârziere și cheltuielile de judecată - întrucât debitorul a intrat în întârziere la plată, susține că, SRL „Policontract" avea dreptul legal la dobânda de întârziere conform dispoziției art. 942 alin. (1) și alin. (2) Cod civil.

Faptul că, SA „Tomai-Vinex" a achitat suma de 20027,50 lei la 17.10.2024 nu anulează dreptul creditorului la dobânda acumulată până la acea dată, nici la cheltuielile suportate pentru recuperarea creanței.

Indică că, cheltuielile pentru serviciile avocatului (6000 lei) reprezintă o daună reală suferită de reclamant pentru restabilirea dreptului încălcat, conform art. 19 Cod civil. Acestea sunt, de asemenea, cheltuieli de judecată conform dispoziției art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, care trebuiau imputate primele din plata efectuată de debitor și recuperate integral de la pârâtul în legătură cu inițierea unui proces datorită neachitării la timp a datoriei. Instanța de fond a respins aceste pretenții fără o motivare legală și temeinică, ignorând imputația legală a plății.

Menționează că, existența datoriei și dobânzii de întârziere ce urmează a fi achitate SRL „Policontract" se confirmă prin mai multe probe materiale ce sunt anexate la dosar.

La data de 08 mai 2025 cauza a parvenit pentru examinare la Curtea de Apel Sud, sediul Comrat. (f.d.73)

<u>Termenul legal de declarare a apelului.</u>

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel*.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii judecătoriei Comrat, sediul Central a fost pronunțat la data de 07 februarie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la dată de 26 februarie 2025, Completul de judecată constată că apelul a fost declarat în termenul legal prevăzut.

La data de 23 iunie 2025, SA „Tomai-Vinex” a înaintat referință asupra apelului vizat prin care a solicitat: respingerea cererii de apel cu menținerea hotărârii emise de instanța de fond. (f.d.92-93)

<u>Aprecierea instanței de apel.</u>

La caz, Completul de judecată reține, că acțiunea înaintată cu privire la încasarea datoriei, a fost examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată de Capitolul XXI[1] al Codului de procedură civilă, (art. 276[2] -276[4]).

În conformitate cu prevederile art. 276[2] alin. (1) Cod de procedură civilă, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobânzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.*

În acord cu prevederile art. 276[3] alin. (1)-(2) Cod de procedură civilă, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică.*

Potrivit art. 276[4] din Cod de procedură civilă, *instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărârii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărârea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunțare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art. 276[3] fiind aplicabile corespunzător.*

Examinând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse în scris, respectând limitele judecării apelului inserate la art. 373 Cod de procedură civilă, cu respectarea principiului disponibilității părţilor de a dovedi circumstanţele pe care le invocă drept temei a obiecţiilor sale, Completul de judecată conclude asupra necesității respingerii apelului ca fiind neîntemeiat, din următoarele raționamente.

Potrivit art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe*.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces*.

Conform art. 6 § 1 CEDO, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil. Dreptul la un proces echitabil vizează respectarea principiului egalităţii armelor, unde fiecare din părţi urmează să obţină posibilitatea de a-şi prezenta cauza în condiţii egale, care să nu o plaseze într-o situaţie net dezavantajoasă în raport cu partea adversă.

Completul constată, că respectiva normă garantează dreptul justițiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligațiilor instanţei de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanțelor cauzei. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanție pentru justițiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind unicul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

Instanța de apel remarcă, că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanțele care au importanță la soluționarea cauzei și care au fost verificate în ședința de judecată multilateral, complet și au fost elucidate probele privind circumstanțele constatate ale cauzei.

În conformitate cu prevederile art. 239 din Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță şi pe probele cercetate în ședință de judecată*.

Astfel, prevederea legală enunțată mai sus în mod expres, obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor

invocate în apel.

Din conținutul celor relatate, Completul reține că sarcina instanţei de apel derivă reieșind din dispozițiile art. 373 din Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de instanţa inferioară, (cauza *Hirro Balani contra Spaniei,* nr.18064/91 din 09 decembrie 1994, §27; cauza *Georgiadis contra Greciei* nr. 21522/93 din 29 mai 1997, §43).

Astfel, instanţa de apel verificând în raport cu prevederile art. 238-241 Cod de procedură civilă, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta ***urmează a fi menținută***, or, concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în corespundere cu circumstanţele cauzei, ***normele de drept material fiind aplicate corect***.

Completul de judecată reţine, că prima instanţă a constatat şi a elucidat pe deplin circumstanţele de fapt importante pentru soluţionarea cauzei, a aplicat corect normele de drept material şi a respectat normele de drept procedural la judecarea speței.

Instanța de apel judecă cauza în limitele pretențiilor invocate de părți în cererea de apel, astfel, Completul, potrivit principiului disponibilității părților și limitelor examinării cauzei în apel, va verifica și se va expune referitor la corectitudinea și temeinicia hotărârii instanței de fond.

În această ordine de idei, instanţa de apel reţine că obiectul prezentei cereri de chemare în judecată îl constituie pretențiile privind încasarea sumei de 7778,67 lei reprezentând datorie restantă rezultată din executarea obligațiilor privind livrarea mărfii, precum și recuperarea dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată (taxa de stat, taxa de timbru și onorariul avocatului), pretinse de apelantul SRL „Policontract” din contul intimatului SA „Tomai-Vinex”.

Potrivit prevederilor art. 774 alin. (1) Cod civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face*

sau a nu face.

Conform art. 776 Cod civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.

În conformitate cu art. 858 alin. (1), (2) Cod civil, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit*.

Verificând legalitatea hotărârii primei instanțe în raport cu prevederile aplicabile la caz şi criticile aduse în conținutul apelului înaintat, Completul de judecată constată că instanţa de judecată ierarhic inferioară, în mod ***just*** a ajuns la concluzia netemeiniciei cerințelor reclamantului SRL „Policontract" față de SA „Tomai-Vinex".

Or, examinând criticile apelantului prin prisma probelor administrate și a normelor de drept material incidente, Completul de judecată constată că acestea nu sunt apte să răstoarne concluziile instanței de fond.

Conform art. 942 alin. (1) Cod civil, *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadenţă, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenţei plăţii pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin.(2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale*.

Primordial, instanța de apel reține că pretențiile apelantului SRL „Policontract" sunt întemeiate exclusiv pe ideea existenței unei obligații de plată scadente, derivată din emiterea și recepționarea facturii fiscale, considerată de apelant ca având valoarea juridică a unei „*facturi*" în sensul art. 861 alin. (2) Cod civil, însă această interpretare nu poate fi acceptată, întrucât *factura fiscală are un regim juridic distinct*, de natură fiscală, și nu constituie prin ea însăși un act civil de punere în întârziere a debitorului.

Potrivit prevederilor art. 861 alin. (2) Cod civil, *dacă datoria de a executa imediat nu rezultă din lege, contract sau din natura obligaţiei, debitorul trebuie să execute obligaţia în termen de 7 zile din momentul primirii facturii sau a unei cereri echivalente din partea creditorului. Introducerea acţiunii în justiţie faţă de debitor se asimilează cererii de executare din partea creditorului*.

Subsecvent, examinând argumentul apelantului SRL „Policontract" privind interpretarea eronată a art. 861 alin. (2) Cod civil, potrivit căruia factura fiscală ar genera o obligație de plată scadentă în termen de 7 zile, Completul de judecată reține că această interpretare nu corespunde regimului juridic al facturii fiscale,

care este un document primar de evidență fiscală și contabilă, reglementat de art. 117 alin. (1) Cod fiscal, și nu un act civil echivalent cu o „***factură sau cerere de executare***” în sensul art. 861 alin. (2) Cod civil.

Potrivit art. 93 pct. 16) din Codul fiscal, ***factură fiscală*** *– formular tipizat de document primar cu regim special, pe suport de hîrtie sau în formă electronică, prezentat cumpărătorului (beneficiarului) la livrare de mărfuri, servicii*.

Totodată, prin prisma prevederilor art. 117 Cod fiscal, instanța de apel reține că, factura fiscală atestă livrarea mărfurilor sau serviciilor și servește la calculul impozitelor, dar nu declanșează termenul de scadență dacă contractul nu prevede un astfel de efect sau dacă nu există o cerere expresă de plată.

Completul de judecată reține că, instanța de fond a motivat corect această distincție, indicând că „*în sensul art. art. 93, 117 Cod fiscal, factura fiscală este doar un document de însoțire a mărfurilor, unde este stipulat tipul mărfurilor, cantitatea şi costul acestora, şi nu reprezintă o factură pentru plata mărfurilor în sensul art. 861 alin. (2) Cod civil*”. Or, apelantul nu a prezentat probe suplimentare care să demonstreze că factura fiscală din 07.02.2024 a fost însoțită de o cerere explicită de plată imediată, iar somația din 12.10.2024 a intervenit ulterior, după plăți parțiale deja efectuate de SA „Tomai-Vinex”, ceea ce nu modifică retroactiv momentul inițial al scadenței obligației de plată.

Astfel, Contrar alegațiilor invocate de apelant precum că *factura fiscală din 07.02.2024 ar genera o obligație de plată scadentă în termen de 7 zile conform art. 861 alin. (2) Cod civil, fără a necesita o cerere expresă suplimentară*, Completul de judecată stabilește că, în lipsa unei stipulații contractuale clare privind scadența sau a unei somații prealabile care să pună debitorul în întârziere, factura fiscală servește doar ca ***document de evidență fiscală și contabilă***, și nu declanșează automat termenul de executare prevăzut de Codul civil, aspect corect apreciat de instanța de fond.

Completul atestă că apelantul invocă asupra faptului că prevederile art. 875 alin. (6) Cod civil privind imputația plăților a fost incorect aplicat de instanța de fond, or, apelantul susține că plata de 20027,50 lei din 17.10.2024 ar fi trebuit imputată întâi cheltuielilor (6000 lei onorariu avocat + 18,50 lei servicii poștale) și dobânzii (1760,17 lei), lăsând o datorie restantă de 7778,67 lei la capital.

Potrivit art. 875 alin. (6) Cod civil, *în cazul obligaţiei pecuniare, indiferent de imputația indicată de debitor, plata efectuată de către debitor se va imputa, în primul rând, cheltuielilor, în al doilea rând, dobânzii şi altor prestații şi, la urmă,*

sumei de bază (capitalului), dacă creditorul nu face o imputație diferită.

La caz, Completul de judecată constată că această normă este eronat invocată ca fiind aplicabilă cauzei, or, deși art. 875 alin. (6) Cod civil stabilește o regulă generală imperativă pentru repartizarea plăților în obligațiile pecuniare, aplicarea ei depinde de existența unor cheltuieli și accesorii (cum ar fi dobânda de întârziere) dovedite în mod concret și culpabil imputabile debitorului.

În cauza dedusă judecății, Completul de judecată constată că, apelantul nu a demonstrat că cheltuielile invocate (*6.000 lei onorariu avocat și 18,50 lei servicii poștale*) reprezintă daune reale necesare pentru recuperarea creanței, conform art. 19 Cod civil, acestea fiind invocate unilateral după ce debitorul efectuase deja plăți parțiale voluntare înainte de somația din 12.10.2024.

Totodată, dobânda de întârziere (*în sumă de 1760,17 lei*) nu poate fi calculată în mod retroactiv de la data emiterii facturii fiscale din 07.02.2024, ci doar de la momentul punerii în întârziere efective prin somație, adică data de 16.10.2024, conform art. 861 alin. (2) și art. 942 alin. (1) Cod civil, aspect care ***corect*** a fost reținut de instanța de fond care a concluzionat că, „*din cele relatate supra instanţa de judecată nu poate reţine ca fiind cu drept de dobândă datoria în sumă de 20027,50 lei din data 07.02.2024, or partea reclamantă nu a probat că plata pentru mărfurile livrate sunt scadente la data de 07.02.2024*”.

Subsecvent, în absența unor probe pertinente și concludente, instanța de apel reține că plata de 20027,50 lei din 17.10.2024 a fost corect atribuită de intimat ca făcând parte din datoria principală, ceea ce dovedește inexistența unei întârzieri culpabile din partea SA «TOMAI-VINEX», care ar fi putut genera apariția restanței în sumă de 7778,67 lei invocată de SRL «POLICONTRACT».

Astfel, norma invocată de apelantul SRL «POLICONTRACT», nu poate răsturna soluția de respingere a acțiunii emise de instanța de fond, or, prevederile art. 875 alin. (6) Cod civil, deși sunt legale în esență, ele nu sunt aplicabile cauzei deduse judecății.

Prin urmare, instanța de fond a apreciat corect probele, concluzionând că, plățile au fost efectuate cu bună-credință, nefiind stabilită o dată limită pentru achitarea mărfurilor livrate, fără a se dovedi o ignorare a normei imperative, iar cheltuielile suplimentare invocate de apelant nu reprezintă daune reale dovedite, ci sunt niște sume unilateral asumate de SRL «POLICONTRACT» după plăți deja efectuate de către SA «TOMAI-VINEX». Apelantul nu a răsturnat această concluzie prin probe noi, iar calculul dobânzii se bazează pe o presupusă întârziere

nedovedită anterior somației.

În același sens, Completul de judecată apreciază și respingerea corectă de către instanța de fond a pretențiilor apelantului privind dobânda de întârziere și cheltuielile de judecată, or, ele sunt legale doar în demonstrarea unei întârzieri reale, ceea ce nu a fost efectuat de către apelant, întrucât cheltuielile vizate nu au fost necesare pentru restabilirea unui drept ca fiind presupus încălcat, deoarece apelantul și le-a asumat voluntar.

Or, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel*.

Prin urmare, Completul de judecată constată că instanța de fond a aplicat corect normele de drept material, a respectat regulile de administrare și apreciere a probelor și a motivat suficient soluția de respingere a acțiunii. Argumentele apelantului reprezintă, în esență, o reiterare a poziției exprimate în fața primei instanțe, fără a evidenția erori de drept sau de fapt care să justifice casarea hotărârii atacate.

Astfel, Completul de judecată menționează că, în cadrul hotărârii CtEDO din cauza *Van de Hurk contra Ţărilor de Jos* din 19 aprilie 1994, înalta Curte a statuat că motivarea hotărârii nu atestă obligația instanței de a da fiecărui argument un răspuns detaliat.

Reieşind din considerentele expuse mai sus, având în vedere că soluţia primei instanţe este legală şi fondată, iar argumentele apelantului sunt neîntemeiate, fiind combătute integral prin constatările sus menţionate, Completul de judecată ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat şi a menţine hotărârea instanţei de fond.

În baza celor expuse și în conformitate cu prevederile art. 276^4, art. 385 lit. a), art. art. 389-390, art. 394, 429 alin. (4) lit. c) Cod de procedură civilă al RM, Completul de judecată

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de avocatul Radu Dumneanu în interesele SRL «POLICONTRACT».

Se menține hotărârea judecătoriei Comrat, sediul Central din 07 februarie 2025, adoptată pe cauza civilă, în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de SRL «POLICONTRACT» împotriva SA «TOMAI-VINEX» cu privire la încasarea datoriei și cheltuielile de judecată.

Decizia nu se supune recursului, este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului,
judecător: Judecător: Judecător:

MIRONOV Andrei COLEV Grigori GORLENCO Inga